

„Kaj ne, mamica, vi me ne zapustite takó, kakor je zapustila mati Kodrova takó majhnega fantka?“ — dejal je otrši si solzé raz nežno očesce in oklenivši svoji ljubi ročici okolo mojega vratú . . .

„To, drago dete, ima le Bog v svojih rokah, njega moramo prositi za ljubo zdravje,“ podučila sem ga.

In sklenilo je dete nežni ročici, pogled pa je obrnilo tjà gori proti nebu, proti domu veselja, ter jelo moliti svojo večerno molitevco . . . Po molitvi pa je Jožek povprašal še očeta, kam bodo šli jutri. In ko so mu povedali, da gredó jutri zopet s čolnom v Ljubljano, prosil me je takó milo in nežno: „Mati, dajte mi pripraviti óno vrečico, da bom dejal vanjo žemljice, ki je bodeva z očetom jutri kupila za vas v mestu.“

Spolnila sem mu željo.

Potem pa je šel k počitku, in kmalu so mu padle oči skupaj, kmalu so ga zazibali angeljci v sladko spanje . . . Sveti križ sem mu še naredila, in potem smo se vlegli tudi vsi drugi k počitku.

Po noči pa se je Jožek najedenkrat probudil in me jel klicati.

„Kaj ti je Jožek?“ vprašala sem ga skrbno.

„Ne vem. Nič kaj dobro mi ni“ — bolan sem,“ odgovoril mi je, in vže po besedi se mu je poznalo, da mu je slabo.

V brezmernej materinej skrbi vstala sem, prižgala luč, zbudila očeta ter stopila k Jožkovej postelji. Bil je takó bled in upaden!

„Si li zeló bolan, ljubček moj?“

„Oj, mama, ne tako zeló, kot si vi mislite,“ tolažil me je. „Le vlezite se zopet k počitku, bode mi vže prešlo . . .“

S temi besedami pa je hotel menda le mene potolažiti, videč, kako zeló se bojim zanj. — Bilo mu je pa v resnici zeló hudo, zeló . . . in to hudo mu ni prešlo več. Se vé da nè; in kakó, ker ga je davila kolera? . . . In v jutro — ni bilo več mojega Jožka! Milo sta klenkala zvončka, ko smo ga nesli k pogrebu, ko smo ga zasipali v hladno jamico . . .

Tu so se vlile materi Markovki nebrojne solzé po velem lici, solzé matrine ljubezni, ljubezni, ki ne ugasne prej, dokler ne otrpne sréc.

„Oh, Bog varuj, ko bi zdaj prišla takó huda bolezen . . .“ dejali smo otroci vsi preplašeni drug drugemu . . .

„Bodite tako dobri in pridni, kakor je bil moj Jožek,“ dejala je žena, „potem se pa ničesar ne bojte, naj pošlje Bog nad vas karkoli hoče . . .“

Takó je končala Markovka . . .

— m —

— x —

Pripovedka o kozi.

(Ruska národna.)

I.

Iveli so skupaj ded in babica in njiju hčerka. Ded si kupi kozo in pošlje hčer ž njo na pašo. In pasla je hči ves dan, na večer pa napoji kozo in prižene domóv. Ded sedí pri vratih in vpraša kozo: „Kozá moja, kozica! ali si jedla in pila?“ A kozá odgovarja:

„Ne pila, dedek moj, ne jedla.
 Le ko hitela sem čez mostiček,
 Odjedla sem en klenov lističek,
 In ko sem čez vodico stopila,
 Sem eno kapljico ugrabila.
 Toliko pila sem in jedla.“

Ded se razjezi nad hčerjo, spodi jo od hiše in drugi dan pošlje ženo kozo past.

Babica je pasla kozo do trdega večera, zvečer pa jo napoji in prižene domov. Ded sedi pri vratih in vpraša: „Kozica moja, kozica! ali si jedla in pila?“ In kosa zopet odgovarja:

„Ne pila, dedek moj, ne jedla.
 Le ko hitela sem čez mostiček,
 Odjedla sem en klenov lističek,
 In ko sem čez vodico stopila,
 Sem eno kapljico ugrabila.
 Toliko jedla sem in pila.“

Ded se razjezi nad babico in jo spodi od hiše. Tretji gre sam past kozo. Pasel jo je ves dan, na večer jo napoji in žene domov, a sam hiti naprej, sede pred vrata in vpraša kozo: „Ali si se najedla, kozica, ali si se napila, kosa moja?“ A kosa odgovarja:

„Ne pila, dedek moj, ne jedla.
 Le ko hitela sem čez mostiček,
 Odjedla sem en klenov lističek,
 In ko sem čez vodico stopila,
 Sem eno kapljico ugrabila.
 Toliko jedla sem in pila.“

Sedaj še le se razjezi dedek nad kozo, priveže jo za roge k vratom in jo hoče odreti. A kosa se odtrga in uteče v gozd. Beži in beži ter se še ozre ne, dokler se ne ustavi pred zajčevo hišico. Kosa zbeži vanjo. Zajca ni doma in kosa zleze na peč in se tam nastani.

II.

Zajec pride domov in sliši, da nekaj ropoče za pečjo. In vpraša: „Kdo je v mojej hišici?“ A kosa izza peči:

„Jaz kosa sem rogata,
 Bradata in nogata;
 Za groše tri sem kupljena,
 Na travnikih sem pasena;
 In trkam, trkam z rogami
 In kopljem, kopljem z nogami.
 Kdor pa se me dotakne,
 Bo videl, kaj iztakne.“

Zajec se ustraši in si misli: Kaka nenavadna žival le sedi za pečjo? In beži, kar more, a čez nekaj časa se usede pod brezo in joče. Gre mimo volk in ga vpraša: „Zakaj jočeš, zajček?“ „Ah takó,“ reče žalostno zajec, „nastanila se je v mojej hišici nečuvvena žival, a jaz nimam kje stanovati.“

Pa reče volk: „Nič ne jokaj, prijatelj, jaz ti spodim to žival.“ In volk gre v hišico in vpraša: „Kdo je v zajčevej hišici? A koza izza peči:

„Jaz koza sem rogata,
Bradata in nogata;
Za groše tri sem kupljena,
Na travnikih sem pasena;
In trkam, trkam z rogami
In kopljem, kopljem z nogami.
Kdor pa se me dotákne,
Bo videl, kaj iztákne.“

Volk se ustraši in vzame noge na rame. A zajec sedi zopet pod brezo in joče. Gre mimo medved: „Zakaj jočeš, zajček?“

Zajec pové medvedu svoje gorjé in medved mu reče: „Ne jokaj, zajček! Jaz ti odpodim žival.“ Gre v hišico in zagolči: „Kdo je v zajčevej hišici?“ A koza izza peči:

„Jaz koza sem rogata,
Bradata in nogata,
Za groše tri sem kupljena,
Na travnikih sem pásena,
In trkam, trkam z rogami,
In kopljem, kopljem z nogami.
Kdor pa se me dotákne,
Bo videl, kaj iztákne.“

Medved se ustraši — še nikdar ni slišal o takej živali — in zbeži po gozdu. Zajec sedi zopet pod brezo in joče. Gre mimo petelin z grebenom na glavi in z ostrogami na petah: „Kikiriki! zajček, zakaj jočeš?“ Zajček pové petelinu svoje skrbi.

„Ne jokaj, zajček!“ reče petelin. „Jaz ti odpodim to žival!“

„Saj nič ne narediš, moje zlato! Volk podil — ne odpodil, medved podil — ne odpodil, kako pa bi moglo ti, petelinče, odpoditi tako nečuvenco žival!“

„In vender jo odpodim!“ odgovori petelinček. Poletí do hišice, postojí na pragu in iz vsega grla, kolikor je mogel, zapoje:

„Kikiriki, kikerí!
Če jo moreš, jo udéri!
Koso nesem jaz seboj,
Hudo bode zdaj s teboj,
Glavo ti izbijem s pleč —
Hitro pojdi mi raz peč!“

Koza se tako ustraši, da se zvali raz peč na tla in se ubije; a zajec in petelin sta se nastanila v hišici in živita tam še danes skupaj, ako še nista umrla.

Prevél B—c.

